Prima instanță: Judecătoria Chișinău, (sediul Centru) Judecător : Eugenia Culinca
Dosarul nr. 2a-2656/23
2-21175221-02-2a-14072023

D E C I Z I E
Colegiul Civil, comercial și de contencios administrativ
al Curţii de Apel Centru

1 aprilie 2025
Instanța compusă din:
Președintele ședinței, judecătorul Ruxanda Pulbere
Judecători Roman Pascari și Ala Malîi
Grefier Danu Blanovschi

examinând în ședință publică cererea de apel depusă de avocatul Bobeica Călin în interesele lui Baranov Vitalie și avocatul Corneliu Vlad în interesele lui Ghimp Dumitru împotriva hotărârii Judecătoriei Chişinău (sediul Centru) din 16 februarie 2023, emisă în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Baranov Vitalie împotriva lui Ghimp Dumitru cu privire la încasarea prejudiciului moral și compensarea cheltuielilor de judecată, -

c o n s t a t ă:

Pretențiile reclamantului.

La data de 26 noiembrie 2021, Vitalie Baranov, prin intermediul avocatului Călin Bobeica, a depus în Judecătoria Chișinău, sediul Centru cerere de chemare în judecată împotriva lui Dumitru Ghimp cu privire la încasarea prejudiciului moral și compensarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea cererii de chemare în judecată, reprezentantul reclamantului a menționat că, la 12 decembrie 2018, agentul constatator Gheorghe Stan, a întocmit în privința lui Dumitru Ghimp procesul-verbal cu privire la contravenție, prin care i-a fost aplicată sancțiunea sub formă de amendă în mărime de 21 u.c, pentru comiterea contravenției prevăzute de art. 78 alin. (1) şi art. 354 Cod contravențional.

Potrivit procesului-verbal enunțat, la data de 1 august 2018, Dumitru Ghimp a comis contravenția, prin care a vătămat integritatea corporală a lui Vitalie Baranov, totodată, prin comportamentul său, săvârșind act de huliganism adică încălcarea ordinii publice.

Reprezentantul reclamantului a notat că, la data de 4 iunie 2019, de către Judecătoria Chişinău, sediul Ciocana a fost examinată, în ședință publică,

contestația depusă de Dumitru Ghimp, precum şi contestația înaintată de Vitalie Baranov împotriva procesului-verbal întocmit la 12 decembrie 2018, de către agentul constatator al IP Ciocana, în temeiul art. 78 alin. (1) şi art. 354 Cod contravențional, prin care Dumitru Ghimp a fost sancționat cu amendă în mărime de 21 u.c., ceea ce constituie suma de 1050,00 lei. Ca rezultat, fost respinse ca neîntemeiate contestațiile depuse de Dumitru Ghimp şi avocatul Calin Bobeica, în interesele lui Vitalie Baranov, fiind menținut fără modificări procesul-verbal cu privire la contravenție seria/nr. MAI 04580226 din 12 decembrie 2018, întocmit în privința lui Dumitru Ghimp, în temeiul art. 78 alin. (1) şi art. 354 Cod contravențional.

Prin încheierea din 17 octombrie 2019, a fost respins recursul apărătorului Calin Bobeica, în interesele lui Vitalie Baranov, admis recursul contravenientului Dumitru Ghimp, casată hotărârea Judecătoriei Chişinău, sediul Ciocana din 4 iunie 2019, în partea respingerii contestației lui Dumitru Ghimp, cu dispunerea rejudecării cauzei în alt complet de judecată.

Reprezentantul reclamantului a reținut că, la data de 28 februarie 2020, Judecătoria Chişinău, sediul Ciocana, în rezultatul examinării cauzei contravenționale, a dispus respingerea contestației ca neîntemeiate.

La data de 28 octombrie 2020, Curtea de Apel Chișinău a examinat cererile de recurs depuse de avocatul Vlad Corneliu, în interesele contravenientului Dumitru Ghimp şi avocatul Calin Bobeica, în interesele părții vătămate Vitalie Baranov, declarate împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana din 28 februarie 2020, astfel că, prin decizie a respins ca neîntemeiată contestațiile petiționarilor, menținut fără modificări procesul-verbal cu privire la contravenție seria MAI 04580226 din 12 decembrie 2018, prin care Dumitru Ghimp a fost sancționat în temeiul art. 78 alin. (1) şi art. 354 Cod contravențional, fiind aplicată o amendă în mărime de 21 u.c., echivalent cu 1050,00 lei.

A subliniat acesta că, în urma acțiunilor violente săvârșite de către Dumitru Ghimp prin aplicarea loviturilor în public, cu o vădită lipsă de respect față de societate şi față de cei prezenți la aceasta altercație, reclamantul a avut de suportat o suferită morală. Totodată, ulterior acțiunilor sale, prin intermediul rețelei de socializare, a fost creată o stare de presiune şi discuții, cu privire la faptul că reclamantul se va eschiva de amenzi şi eventuala urmărire penală.

A notat că, prejudiciul moral este caracterizat prin stare de stres şi frustrare ținând seama de împrejurările în care s-a produs contravenția săvârșită de către Dumitru Ghimp, precum şi prin consecințele afective, or, prejudiciul afectiv constând în suferințe psihice cauzate prin lezarea sentimentelor de afecțiune, care cuprind suferințele psihice determinate de rănirea, mutilarea, desfigurarea, de limitarea sau privarea temporară de anumite drepturi, cât şi orice alte suferințe psihice similare.

Cererea de chemare în judecată a fost întemeiată pe baza prevederilor art. 2, art. 4, art. 9, art. 15- 16, art. 19 și art. 1998 Cod civil, reclamantul solicitând încasarea din beneficiul pârâtului Dumitru Ghimp în beneficiul lui Vitalie Baranov a prejudiciului moral în mărime de 100000,00 lei și a cheltuielilor de judecată aferente examinării cauzei și anume asistența juridică, în mărime de 5000,00 lei.

Pârâtul Dumitru Ghimp, prin intermediul reprezentantului său, avocatul Vlad Corneliu, care acționează în temeiul mandatului avocațial seria/nr. MA 1712783 din 18 mai 2022, a depus referință asupra cererii de chemare în judecată formulată de reclamantul Vitalie Baranov.

Reprezentantul pârâtului în susținere a menționat că, aproximativ în primăvara - vara anului 2018, în Consiliul localității Coloniţa, relațiile între consilierii locali şi primarul localității s-au tensionat, în special, din momentul în care primarul localității a fost condamnat prin decizia Curții de Apel Chișinău din 26 martie 2018, fiind sancționat cu privarea de a deține funcție publică pe o perioadă de 4 ani. Ca urmare, din această dată unii consilieri, secretarul Consiliului, precum şi un grup de persoane afiliate, format din mai multe persoane, au început acțiuni de subminare a activității Consiliului local, dedânduse sistematic la injurii, provocări care au dus inclusiv la blocări abuzive ale accesului în sala de ședință, având scopul de a paraliza în mod deliberat activitatea Consiliului local.

Astfel, pe măsura creșterii tensiunii în Consiliul local, în perioada aprilie - iulie, consilierii locali ai localității Coloniţa care erau majoritari în Consiliu, au adresat Procuraturii Chişinău, oficiul Ciocana plângere având ca obiect menținerea abuzivă în funcție a primarului localității condamnat la acea dată. Observând creșterea tensiunii şi a problemelor, la data de 26 iunie 2018, primarul interimar Lidia Ghimp a solicitat IP Ciocana delegarea mai multor reprezentanți ai organului de poliție care să asiste la ședința Consiliului local din 26 iunie 2018 şi să mențină ordinea publică dat fiind situația tensionată în localitate.

Mai mult, la data de 18 iulie 2018 şi 19 iulie 2018, grupul de consilieri locali majoritari au solicitat IP Ciocana suplinirea forțelor de ordine pentru menținerea ordinii publice şi crearea unui climat favorabil menținerii ordii publice pentru ședința consiliului preconizată la 22 iulie 2018, însă careva masuri adecvate organul de poliție nu a luat.

În acest sens au fost adresate mai multe sesizări organelor competente cărora s-a comunicat despre situația din localitate, fapt ce se confirmă prin: plângerea din 3 mai 2018, solicitarea din 26 iunie 2018, petiția nr. Col-981/2018 din 18 iulie 2018, petiția din 19 iulie 2018 și petiția nr. Col-197u/2018 din 18 iulie 2018.

La data de 01 august 2018, era fixată o nouă ședință a Consiliului local, care nu a avut loc din considerentul blocării brutale a accesului consilierilor în sala de ședințe, acțiune înfăptuită de un grup de persoane, însoțit de tulburarea ordinii

publice, injurii, provocări, învinuiri adresate consilierilor majoritari şi lui Dumitru Ghimp inclusiv, cu scopul împiedicării funcționării organului local.

A mai menționat că, reclamantul Vitalie Baranov în ziua de 1 august 2018 a făcut parte din grupul de persoane care a blocat ședința Consiliului local. Astfel, în urma acțiunilor de blocaj, ședința Consiliului local nu a avut loc, iar Dumitru Ghimp împreună cu alţi consilieri locali din majoritate, au ieşit din clădirea primăriei și în faţa primăriei au fost acostați de grupul de persoane, inclusiv de către Vitalie Baranov, care prin tulburarea ordinii publice strigau şi provocau spiritele.

A notat că, la un moment dat, în cadrul certurilor în care era implicat reclamantul Vitalie Baranov, s-a apropiat Dumitru Ghimp care a încercat să poarte o discuție normală, însă Vitalie Baranov, fiind agitat a provocat pârâtul prin proliferarea de ofense la adresa sa şi a membrilor familiei, iar acesta l-a împins cu palma. Incidentul a fost filmat de către martori şi publicat pe rețelele de socializare.

Reprezentantul pârâtului a remarcat că, Dumitru Ghimp a dat dovadă de toleranță asupra multiplelor provocări la care a fost supus în perioada de referință, iar împingerea cu palma a lui Vitalie Baranov, a reprezentat o modalitate de îndepărtare a provocatorului Vitalie Baranov, or este evident că acțiunile reclamantului au fost de instigare, provocare, scandal, tulburare a ordinii publice în comun cu acțiunile grupului de persoane care urmăreau scopul producerii de consecințe nefavorabile pentru hărțuire ulterioară a lui Dumitru Ghimpu în fața organelor de drept.

Mai mult reprezentantul pârâtului a menționat că, nu a regăsit argumente pertinente expuse, sub aspectul încasării prejudiciului moral suferit, în asemenea circumstanțe fiind în situație unor afirmații declarative, mai ales dacă se va lua în considerare conduita reclamantului, care a recunoscut că a provocat deliberat altercația, inclusiv prin ofense expuse public atât față de pârât cât şi de membrii familiei acestuia.

A evidențiat că, prezenta acțiune este înaintată din considerente de frustrare personală, prejudecăți, invidie, răzbunare, or, anume conduita reclamantului a fost imorală, provocatoare şi îndreptată intenţionat la declanșarea unui conflict, acesta fiind elementele de bază care atestă netemeinicia cererii de chemare în judecată.

În temeiul art. 1417, art. 1398, art. 1423 Cod civil, precum și a prevederilor art. 94 și art. 96 Cod procedură civilă, partea pârâtă a solicitat respingerea cererii de chemare în judecată înaintată de către Vitalie Baranov, ca fiind neîntemeiată, cu încasarea de la Vitalie Baranov în beneficiul lui Dumitru Ghimp a cheltuielilor de asistență juridică suportate la judecarea cauzei, în sumă de 5000,00 lei.

Poziția instanței de fond.

Prin hotărîrea Judecătoriei Chişinău (sediul Centru) din 16 februarie 2023, s-a admis parțial cererea de chemare în judecată depusă de Vitalie Baranov către Dumitru Ghimp cu privire la încasarea prejudiciului moral și compensarea cheltuielilor de judecată. S-a încasat de la Dumitru Ghimp în beneficiul lui Vitalie Baranov prejudiciul moral în mărime de 5000,00 lei (cinci mii lei 00 bani) și cheltuielile de asistență juridică în mărime de 5000,00 lei (cinci mii lei 00 bani), în total suma de 10000,00 lei (zece mii lei 00 bani). În rest pretențiile reclamantului s-au respins ca neîntemeiate. S-a încasat de la Dumitru Ghimp în beneficiul statului Republica Moldova taxa de stat în mărime de 150,00 lei (o sută cincizeci lei 00 bani).

Nefiind de acord cu hotărîrea instanței de fond, la data de 01 martie 2023, avocatul Corneliu Vlad în interesele lui Ghimp Dumitru a depus cerere de apel prin care și-a exprimat dezacordul împotriva hotărârii Judecătoriei Chişinău (sediul Centru) din 16 februarie 2023, solicitând solicitând casarea integrală a hotărârii a primei instanțe, cu emiterea unei noi decizii prin care cererea de chemare în judecată să fie respinsă ca neîntemeiată.

În motivarea cererii de apel, avocatul Corneliu Vlad în interesele lui Ghimp Dumitru a invocat că, concluziile instanţei de fond expuse în hotărâre sunt neargumentate şi neîntemiate, motiv pentru care hotărârea primei instanţe urmează a fi casată, cu emiterea unei noi hotărâri de respingere a acţiunii.

Menționează că, obiectul probaţiunii a fost terminat incorect de către prima instanţă, or, circumstanţele care au importanţă pentru soluţionarea justă a cauzei, nu au fost determinate de către prima instanţă pornind de la temeiul pretenţiilor şi obiecţiilor părţilor la proces, precum şi de la normele de drept material şi procedural ce au fost aplicate.

Notează că, instanța de fond a luat în considerație exclusiv pozitia reclamantului expusa în actiune, fără a supune unei analize obiective, examinînd superficial acțiunea, or instanța de fond nu s-a expus deloc asupra argumentelor aduse de Ghimp Dumitru.

Astfel, reține ca insțanta de fond, contrar prevederilor art. 270 alin. (1) lit. e) CPC, a motivat defectuos actul judecătoresc contestat și anume, argumentele și raționamentele părții pîrîte au fost neglijate în esență.

La data de 09 martie 2023, avocatul Bobeica Călin în interesele lui Baranov Vitalie a depus cerere de apel prin care și-a exprimat dezacordul împotriva hotărârii Judecătoriei Chişinău (sediul Centru) din 16 februarie 2023, solicitând casarea parțială a hotărârii a primei instanțe în partea respingerii pretențiilor, cu emiterea unei noi decizii prin care cererea de chemare în judecată să fie admisă integral.

În motivarea cererii de apel, partea apelantă a reiterat motivele de fapt şi de drept indicate în acţiune.

Suplimentar a indicat că, nu este de acord hotărârea primei instanțe în partea stabilirii cuantumului prejudiciului moral în sumă de 5000 lei, ir o consideră o compensare ineficientă în raport cu speța dată, astfel că solicită încasarea din contul pîrîtului Ghimp Dumitru în beneficiul său a prejudiciului moral în mărime de 100000 lei. Or, urmare a acțiunilor violente săvarșite de către Ghimp Dumitru prin aplicarea loviturilor, în public, cu o vădită lipsa de respect față de societate, și față de cei prezenți la aceasta altercație, a avut de suferit moral Baranov Vitalie.

A mai specificat reprezentantul apelantului că, ulterior acțiunilor sale, prin intermediul rețelei de socializare, mereu a fost create presiuni, și discuții, cu privire la faptul ca ultimul se va eschiva de orice amenzi și eventual urmărire penala.

Invocă partea apelată/reclamantă că, prejudiciul moral in cauza data este caracterizat prin stare de stres §și frustrare ținînd seama de împrejurările în care s-a produs contravenția săvarșită de către Ghimp Dumitru, precum și prin consecințele afective. Or, prejudiciul afectiv constă în suferințe psihice cauzate prin lezarea sentimentelor de afecțiune, care cuprind suferințele psihice determinate de rănirea, mutilarea, desfigurarea, de limitarea sau privarea temporară de anumite drepturi, cît și orice alte suferințe psihice similare.

Participanții la proces, fiind citați legal despre data, ora și locul examinării cauzei, în ședința de judecată nu s-au prezentat, motiv pentru care, în ordinea atr.art.205, 379 CPC, Colegiul a dispus examinarea cauzei în lipsa acesteia.

Studiind materialele cauzei, motivele expuse de apelantă în cererea de apel, în coroborare cu starea de fapt constatată și legislația pertinentă aplicabilă, Colegiul consideră apelurile drept neîntemeiate și care urmează a fi respinse, din următoarele considerente.

Termenul de declarare a apelului.

Colegiul civil reiterează prevederile art. 362 alin. (1) CPC, care statuează expres că, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunţării dispozitivului hotărîrii, dacă legea nu prevede altfel.

Din actele pricinii rezultă că hotărîrea atacată cu apel a fost pronunţată la 16 februarie 2023 (f.d.83), iar apelurile au fost depuse de avocatul Corneliu Vlad în interesele lui Ghimp Dumitru la data de 01 martie 2023 (f.d. 87), și respectiv de avocatul Bobeica Călin în interesele lui Baranov Vitalie la 09 martie 2023 (f.d.88).

Astfel, prin prisma art. 362 alin. (1) CPC, instanţa de apel constată că apelurile au fost depus în termen.

Aprecierea instanţei de apel:

Audiind participanții la proces, analizând legalitatea și temeinicia hotărârii atacate, prin prisma materialelor din dosar și în raport cu prevederile legislației în

vigoare, Colegiul civil consideră că, apelul declarat este neîntemeiat şi urmează a fi respins, din următoarele motive.

În conformitate cu prevederile art.385 alin.(1) lit.a) CPC, instanţa de apel, după ce judecă apelul, este în drept să respingă apelul şi să mențină hotărîrea primei instanțe.

Potrivit dispozițiilor art.118 alin.(1) CPC, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanțele pe care le invocă drept temei al pretențiilor şi obiecțiilor sale dacă legea nu dispune altfel.

Articolul 130 alin.(1) CPC statuează că, instanţa judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multiaspectuală, completă, nepărtinitoare şi nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul şi interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege.

Din textul art.240 alin.(1) CPC, se desprinde că, la deliberarea hotărîrii, instanţa judecătorească apreciază probele, determină circumstanțele care au importanță pentru soluționarea cauzelor, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părţi, legea aplicabilă soluționării cauzei şi admisibilitatea acțiunii.

În conformitate cu dispozițiile art.373 alin.alin.(1), (2) și (5) CPC, (1) instanţa de apel verifică, în limitele cererii de apel, ale referințelor şi obiecțiilor înaintate, legalitatea şi temeinicia hotărîrii atacate în ceea ce privește constatarea circumstanțelor de fapt şi aplicarea legii în primă instanță. (2) În limitele apelului, instanţa de apel verifică circumstanțele şi raporturile juridice stabilite în hotărîrea primei instanțe, precum şi cele care nu au fost stabilite, dar care au importanță pentru soluționarea cauzei, apreciază probele din dosar şi cele prezentate suplimentar în instanță de apel de către participanții la proces. (5) Instanţa de apel este obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Astfel, prevederile legale enunțate în mod expres obligă instanţa de apel să verifice circumstanțele şi raporturile juridice stabilite în hotărîrea primei instanțe, precum şi cele care nu au fost stabilite şi este obligată să verifice legalitatea hotărârii în întregul ei şi să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Colegiul reține că, sarcina instanţei de apel derivă din dispozițiile art.373 CPC în condițiile în care instanţa de fond a soluționat fondul cauzei, cu expunerea argumentelor în vederea admiterii sau respingerii acțiunii în raport cu concluziile reținute de către aceasta.

Totodată, Colegiul Civil reține că instanţa de apel, potrivit regulilor unui proces echitabil, reţinându-se rolul determinant al concluziilor sale, are obligația să examineze efectiv problemele esențiale care îi sunt supuse aprecierii şi să nu se limiteze la însușirea motivelor instanţei inferioare. (Hirro Balani c. Spaniei, nr.18064/91 din 09.12.1994 §27; Georgiadis c. Greciei nr.21522/93 din 29.05.1997 §43).

Aşadar, Colegiul civil verificând în raport cu prevederile art.art.238-241 CPC, legalitatea şi temeinicia hotărârii primei instanțe, constată că aceasta urmează a fi menținută, or instanţa de fond corect a elucidat şi constatat circumstanțele cauzei, a verificat şi apreciat obiectiv probele prezente la materialele cauzei în vederea admiterii parțiale a acțiunii din speță, stabilind corect circumstanțele de fapt și aplicând corect legislația pertinentă ce guvernează raportul litigios.

În contextul pretențiilor deduse judecării instanța de apel reține că în potrivit art.9 Cod civil, (1) drepturile şi obligațiile civile apar în temeiul legii, precum şi în baza actelor persoanelor fizice şi juridice care, deşi nu sînt prevăzute de lege, dau naștere la drepturi şi obligații civile, pornind de la principiile legislației civile. (2) Drepturile şi obligațiile civile apar: a) din contracte şi din alte acte juridice; b) din acte emise de o autoritate publică, prevăzute de lege drept temei al apariției drepturilor şi obligațiilor civile; c) din hotărîre judecătorească în care sînt stabilite drepturi şi obligații; d) în urma creării şi dobîndirii de bunuri în temeiuri neinterzise de lege; e) în urma elaborării obiectelor de proprietate intelectuală; f) în urma cauzării de prejudicii unei alte persoane; g) în urma îmbogățirii fără justă cauză; h) în urma altor fapte ale persoanelor fizice şi juridice şi a unor evenimente de care legea leagă apariția unor efecte juridice în materie civilă.

Totodată, potrivit art.10 alin.(1) Cod civil, persoanele fizice şi juridice participante la raporturile juridice civile trebuie să îşi exercite drepturile şi să îşi execute obligațiile cu bună-credință, în acord cu legea, cu contractul, cu ordinea publică şi cu bunele moravuri. Buna-credință se prezumă pînă la proba contrară.

Articolul 16 Cod civil indică că, apărarea dreptului civil se face, în condițiile legii, prin: a) recunoaşterea dreptului; b) restabilirea situației anterioare încălcării dreptului şi suprimarea acțiunilor prin care se încalcă dreptul sau se creează pericolul încălcării lui; c) constatarea sau, după caz, declararea nulității actului juridic; d) declararea nulității actului emis de o autoritate publică; e) impunerea la executarea obligației în natură; f) autoapărare; g) repararea prejudiciului patrimonial şi, în cazurile prevăzute de lege, a celui nepatrimonial; h) încasarea dobînzii de întîrziere sau, după caz, a penalității; i) rezoluțiunea sau modificarea contractului; j) neaplicarea de către instanţa de judecată a actului ce contravine legii emis de o autoritate publică; k) alte căi prevăzute de lege. (2) Metodele de apărare prevăzute la alin.(1) pot fi invocate dacă sînt întrunite

Raportând dispozițiile normelor precitate la circumstanțele cauzei, evaluand soluția primei instanțe prin prisma raționalismului pretențiilor înaintate în raport cu circumstanțele de fapt și de drept invocate, Colegiul consideră că concluzia instanţei de fond este una corectă și întemeiată, reieșind din următoarele raționamente.

Circumstanțele de fapt ale cauzei:

În speță, Colegiul civil a stabilit că, potrivit procesului-verbal cu privire la contravenție, întocmit la data de 12 decembrie 2018, de către șef de post al SP-7 al IP Ciocana, Gheorghe Stan, s-a constatat că, la data de 1 august 2018, ora 16.28, Dumitru Ghimp, aflându-se pe adresa: localitatea Colonița, a comis contravenția prevăzută de art. 78 alin. (1) și art. 354 Cod contravențional (f.d. 9).

Prin decizia agentului constatator din aceiași dată, contravenientului Dumitru Ghimp i-a fost aplicată amendă în mărime de 21 u.c. - una mie cincizeci lei.

Din materialele cauzei se reține că, prin hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana din 4 iunie 2019, a fost respinsă ca neîntemeiată contestația înaintată de Dumitru Ghimp și contestația înaintată de Calin Bobeica, în interesele lui Vitalie Baranov, menținut fără modificare procesul-verbal cu privire la contravenție cu seria/nr. MAI04580226 din 12 decembrie 2018 întocmit în privința lui Dumitru Ghimp în baza art. 78 alin. (1) și art. 354 Cod contravențional și decizia de sancționarea din aceiași dată (f.d. 10-11).

Prin decizia Curţii de Apel Chişinău din 17 octombrie 2019, hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana din 4 iunie 2019, a fost casată parțial în partea respingerii contestației înaintate de Dumitru Ghimp, a fost dispusă rejudecarea cauzei în prima instanță, de către un alt complet de judecată (f.d. 12-21).

Prin hotărârea judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana din 28 februarie 2020, au fost respinse ca neîntemeiate contestațiile petiționarilor Dumitru Ghimp, precum și a apărătorului Calin Bobeica, în interesele lui Vitalie Baranov, menținut fără modificări procesul-verbal cu privire la 4 contravenție seria/nr. MAI04580226 din 12 decembrie 2018 întocmit în privința lui Dumitru Ghimp în baza art. 78 alin. (1) și art. 354 Cod contravențional (f.d. 22-27).

Ulterior, prin decizia Colegiului Penal al Curții de Apel Chișinău din 28 octombrie 2020, s-a respins ca nefondat recursul declarat de către avocatul Corneliu Vlad, în interesele contravenientului Dumitru Ghimp şi recursul avocatului Calin Bobeica, în interesele părții vătămate Vitalie Baranov. S-a menținut fără modificări hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana din 28 februarie 2020, prin care s-au respins ca neîntemeiate, contestațiile petiționarilor Dumitru Ghimp, precum şi a apărătorului Calin Bobeica, în apărarea drepturilor şi intereselor legale ale lui Vitalie Baranov, menținut fără modificări procesul-verbal cu privire la contravenție seria/nr. MAI04580226 din 12 decembrie 2018, prin care Dumitru Ghimp a fost sancționat în baza art.78 alin.(1) și art. 354 din Cod contravențional, cu amendă în mărime de 21 u.c., echivalentul a 1050,00 lei (f.d. 28-34).

Înaintînd acțiunea în instanța de judecată, Vitalie Baranov a solicitat încasarea din beneficiul lui Dumitru Ghimp în beneficiul său a prejudiciului moral

în mărime de 100000,00 lei și a cheltuielilor de judecată aferente examinării cauzei și anume asistența juridică, în mărime de 5000,00 lei.

Fiind investită cu judecarea cauzei, instanța de fond s-a pronunțat în favoarea admiterii parțiale a acțiunii, dispunând încasarea din contul lui Dumitru Ghimp în beneficiul lui Vitalie Baranov prejudiciului moral cauzat prin contravenție în sumă de 5000,00 (cinci mii) lei și cheltuielile de asistență juridică în mărime de 5000,00 lei (cinci mii) lei și cheltuielile de judecată/taxă de stat în sumă de 150 (o sută cincizeci) lei. În rest, acțiunea civilă s-a respins ca fiind neîntemeiată.

Nefiind de acord cu hotărîrea instanței de fond, la data de 01 martie 2023, avocatul Corneliu Vlad în interesele lui Ghimp Dumitru a depus cerere de apel prin care și-a exprimat dezacordul împotriva hotărârii Judecătoriei Chişinău (sediul Centru) din 16 februarie 2023, solicitând casarea integrală a hotărârii a primei instanțe, cu emiterea unei noi decizii prin care cererea de chemare în judecată să fie respinsă ca neîntemeiată.

La data de 09 martie 2023, avocatul Bobeica Călin în interesele lui Baranov Vitalie a depus cerere de apel prin care și-a exprimat dezacordul împotriva hotărârii Judecătoriei Chişinău (sediul Centru) din 16 februarie 2023, solicitând casarea parțială a hotărârii primei instanțe în partea respingerii pretențiilor, cu emiterea unei noi decizii prin care cererea de chemare în judecată să fie admisă integral.

Analizând situația de fapt prin prisma prevederilor legale enunțate mai sus, Colegiul reține corectitudinea și legalitatea soluției date de prima instanță, privind admiterea parțială a pretenției cu privire la încasarea prejudiciului moral.

În acest sens, Colegiul consideră oportun de a reitera prevederile art. 45 alin. (1) din Codul contravențional, care indică expres că, persoana al cărei drept sau interes legitim a fost lezat prin contravenție îl poate apăra prin acțiune civilă depusă conform legislației procedurale civile. Această persoană are în special dreptul la repararea prejudiciului patrimonial și a celui nepatrimonial cauzate prin contravenție.

Conform art.1998 alin. (1)-(4) din Codul civil, cel care acționează față de altul în mod ilicit, cu vinovăție este obligat să repare prejudiciul patrimonial, iar în cazurile prevăzute de lege, și prejudiciul moral cauzat prin acțiune sau omisiune. Prejudiciul cauzat prin fapte licite sau fără vinovăție se repară numai în cazurile expres prevăzute de lege. O altă persoană decât autorul prejudiciului este obligată să repare prejudiciul numai în cazurile expres prevăzute de lege. Prejudiciul nu se repară dacă a fost cauzat la rugămintea sau cu consimțământul persoanei vătămate, cu condiția că persoana cunoștea sau trebuia să cunoască consecințele rugămînții sau ale consimțământului, și dacă fapta autorului nu contravine bunelor moravuri.

Potrivit art. 2025 din Codul civil, repararea prejudiciului se face în natură, prin restabilirea situației anterioare (transmiterea unui bun de același gen și de

aceeași calitate, repararea bunului deteriorat etc.), iar dacă aceasta nu este cu putință ori dacă persoana vătămată nu este interesată de repararea în natură, prin plata echivalentului bănesc (despăgubire), stabilit prin acordul părților, sau, în lipsa unui asemenea acord, prin hotărâre judecătorească. Persoana vătămată nu este ținută să demonstreze că a cheltuit suma despăgubirii în scopul reparării prejudiciului.

Conform art. 2036 alin. (1)- (2) din Codul civil, în cazul în care persoanei i s-a cauzat un prejudiciu moral prin fapte ce atentează la drepturile ei personale nepatrimoniale, precum și în alte cazuri prevăzute de lege, instanța de judecată are dreptul să oblige persoana responsabilă la reparația prejudiciului prin plata de despăgubiri. Prejudiciul moral se repară indiferent de existența și întinderea prejudiciului patrimonial.

Potrivit art. 2037 din Codul civil, statuează expres că, mărimea despăgubirii pentru prejudiciu moral se determină de către instanța de judecată în funcție de caracterul și gravitatea prejudiciului moral cauzat persoanei vătămate, de gradul de vinovăție a autorului prejudiciului, dacă vinovăția este o condiție a răspunderii, și de măsura în care această despăgubire poate aduce satisfacție echitabilă persoanei vătămate. Caracterul şi gravitatea prejudiciului moral le apreciază instanța de judecată, luând în considerare circumstanțele în care a fost cauzat prejudiciul, restrângerea posibilităților de viață familială și socială, precum și statutul social al persoanei vătămate. La determinarea despăgubirii, instanța de judecată va tinde să acorde o despăgubire care, pe de o parte, are o mărime comparabilă cu cea acordată în mod obișnuit în împrejurări similare și, pe de altă parte, ia în cont particularitățile cazului.

Reieşind din normele legale enunțate și din circumstanțele speței, Colegiul conchide că, instanța de fond corect a reținut ca parțial întemeiată acțiunea privind repararea prejudiciului moral cauzat prin contravenție or, la caz se atestă cu certitudine că, sunt întrunite condițiile legale privind angajarea răspunderii civile delictuale și anume există fapta ilicită, prejudiciul cauzat, vinovăția făptuitorului, precum și legătura cauzală între fapta ilicită și prejudiciul cauzat.

Totodată, potrivit art.1998 alin.(1) Cod civil, cel care acționează față de altul în mod ilicit, cu vinovăție este obligat să repare prejudiciul patrimonial, iar în cazurile prevăzute de lege, și prejudiciul moral cauzat prin acțiune sau omisiune.

Conform art.2036 alin.(1) și (2) Cod civil, în cazul în care persoanei i sa cauzat un prejudiciu moral prin fapte ce atentează la drepturile ei personale nepatrimoniale, precum și în alte cazuri prevăzute de lege, instanța de judecată are dreptul să oblige persoana responsabilă la reparația prejudiciului prin plata de despăgubiri. Prejudiciul moral se repară indiferent de existența și întinderea prejudiciului patrimonial.

Prin prisma art.2037 Cod civil, mărimea despăgubirii pentru prejudiciu moral se determină de către instanța de judecată în funcție de caracterul și gravitatea prejudiciului moral cauzat persoanei vătămate, de gradul de vinovăție a autorului prejudiciului, dacă vinovăția este o condiție a răspunderii și de măsura în care această despăgubire poate aduce satisfacție echitabilă persoanei vătămate. Caracterul și gravitatea prejudiciului moral le apreciază instanța de judecată, luînd în considerare circumstanțele în care a fost cauzat prejudiciul, restrîngerea posibilităților de viață familială și socială, precum și statutul social al persoanei vătămate. La determinarea despăgubirii, instanța de judecată va tinde să acorde o despăgubire care, pe de o parte, are o mărime comparabilă cu cea acordată în mod obișnuit în împrejurări similare și, pe de altă parte, ia în cont particularitățile cazului.

Prin urmare, răspunderea pentru prejudicial moral are un caracter compensator, acesta urmează să fie determinat de către instanța judecătorească, ținându-se cont de circumstanțele concrete ale cauzei, de persoana reclamantului și de măsura în care această compensație poate să-i aducă satisfacție.

Totodată, la determinarea mărimii prejudiciul moral, trebuie avut morală constă în atingerea adusă valorilor care definesc personalitatea umană, valori care se referă la existența fizică a omului, sănătatea și integritatea corporală, la cinste, demnitate, onoare, prestigiu profesional și alte valori similare.

Deci, pentru ca instanța să poată aplica aceste criterii apare necesar ca cel ce pretinde daunele morale să aducă un minim de argumente și indicii din care să rezulte în ce măsură drepturile personale nepatrimoniale i-au fost afectate prin tragerea ilegală la răspundere și pe cale de consecință să se poată proceda la o evaluare a despăgubirilor ce urmează să compenseze prejudicial.

Astfel, la caz, Colegiul civil remarcă că, unul din criteriile orientative generale de apreciere a prejudiciului moral este criteriul echității, care exprimă că compensația trebuie să prezinte o justă despăgubire, iar cuantumul despăgubirilor trebuie stabilit astfel încât acesta să aibă un efect compensatoriu, și nu trebuie să constituie sume excesive pentru autorii daunelor, și nici venituri nejustificative pentru victimele daunelor, iar cel care pretinde daunele morale să aducă un minim de argumente și indici din care să rezulte în ce măsură drepturile personale nepatrimoniale i-au fost afectate prin tragere ilegală la răspundere și ca cale de consecință compensația acordată să reprezinte o satisfacție echitabilă prin restabilirea drepturilor încălcate și situația victimei înainte de cauzarea prejudiciului.

Respectiv, fiecare persoană care pretinde că a suferit este în drept să-și estimeze prejudiciul adus, dar numai instanța de judecată este împuternicită de lege să aprecieze cuantumul prejudiciului moral, conducându-se de noțiunea reparării rezonabile, de circumstanțele cazului concret, de personalitatea reclamantului.

Instanța de apel de apel consideră că, prima instanță întemeiat a concluzionat că, suma solicitată de Baranov Vitalie în cuantum de 100 000 de lei în vederea recuperării prejudiciului moral în urma contravenției, este una exagerată, încalcă principiul general al echităţii şi ar constitui un venit nejustificat. Or, în cadrul procesului contravenţional nu s-a adus atingere intereselor vitale sau primordiale ale reclamantului. Luând în considerație circumstanţele menţionate, prejudiciul moral suportat de Baranov Vitalie just a fost evaluat în mărime de 5000 lei, care constituie o satisfacţie echitabilă.

În acest sens, Colegiul civil apreciază ca întemeiată concluzia primei instanțe cu privire la admiterea parțială a pretențiilor înaintate de Baranov Vitalie și încasarea din contul lui Ghimp Dumitru a prejudiciului moral cauzat prin contravenție, în mărime de 5000 lei.

Suplimentar, instanța de apel menționează că potrivit Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, unul din criteriile orientative generale de apreciere a prejudiciului moral este criteriul echității, care exprimă că indemnizația trebuie să prezinte o justă și integrală despăgubire și se traduce prin necesitatea ca partea vătămată să primească o satisfacție echitabilă pentru prejudiciul moral suferit. Cuantumul despăgubirilor trebuie astfel stabilit, încât acestea să aibă efect compensatoriu și nu trebuie să constituie nici sume excesive pentru autorii daunelor și nici venituri nejustificative pentru victimele daunelor.

În această ordine de idei, Colegiul atestă că argumentele invocate de avocatul Corneliu Vlad în interesele lui Ghimp Dumitru că în speță nu sunt întrunite condițiile legale privind angajarea răspunderii civile delictuale precum și faptul că concluziile instanței sunt neargumentate, nu pot fi reţinute de către instanţa de apel, deoarece se combat cu cele invocate supra şi se axează asupra circumstanţelor care au fost constatate şi elucidate pe deplin de instanţa de fond, având la bază cumulul de probe, care au fost administrate şi apreciate cu respectarea normelor de drept procedural şi susţinute de normele de drept material.

Or, conform art. 45 alin. (1) din Codul contravențional, dacă prin contravenție a fost cauzat un prejudiciu, persoana prejudiciată este în drept să-și valorifice pretențiile civile în procedură civilă. Persoana al cărei drept sau interes legitim a fost lezat prin contravenție îl poate apăra prin acțiune civilă depusă conform legislației procedurale civile. Această persoană are în special dreptul la repararea prejudiciului patrimonial și a celui nepatrimonial cauzate prin contravenție.

În sensul art. 387 alin.(1) Cod contravențional, prin victimă se înţelege, persoana fizică sau persoana juridică căreia, prin contravenţie, i-au fost cauzate prejudicii morale, fizice sau materiale.

În speţă, instanţa de apel va remarca şi jurisprudenţa CEDO, şi anume cazul Ziliberberg contra Moldovei (hotărâre din 1 februarie 2005), unde Curtea a reiterat că, în principiu, caracterul general al Codului contravenţional şi scopul pedepselor, care este atât de a pedepsi, cât şi de a preveni, sunt suficiente pentru a arăta că, în sensul articolului 6 al Convenţiei, reclamantul a fost acuzat de o abatere penală (a se vedea Lauko versus Slovakia, hotărâre din 2 septembrie 1998, Reports 1998-VI, §58).

Prin urmare, contravenţia administrativă este definită prin natura sa ca una penală, or, ca şi infracţiunea, constituie fapta săvârşită cu vinovăţie, însă cu un pericol social mai redus, care la fel este prevăzută şi sancţionată prin lege.

Prin prisma normelor enunțate, Colegiul reține că în condițiile în care Ghimp Dumitru a fost recunoscut vinovat de comiterea contravenției prevăzute de art.78 alin.(1) și art. 354 Cod contravențional, Vitalie Baranov este îndreptățit să solicite încasarea prejudiciului moral cauzat în urma acțiunilor ilicite ale acestuia.

Important de menționat că răspunderea delictuală se naște prin încălcarea unor drepturi absolute ale persoanei vătămate (dreptul de proprietate, la viață, sănătate etc.). De aceea răspunderea pentru dauna cauzată persoanei umane poate avea numai caracter delictual. Pentru apariția răspunderii delictuale este necesar un fapt juridic. Acest rol îl îndeplinește temeiul răspunderii delictuale. Temeiul răspunderii delictuale este componența delictului civil. Componența delictului civil constituie o totalitate de elemente esențiale formulate de legiuitor ca necesare şi suficiente pentru angajarea răspunderii delictuale. Componența delictului civil include următoarele elemente (condiții): prejudiciul, fapta ilicită, raportul cauzal dintre faptă şi prejudiciu şi vinovăția. Acestea sunt condițiile generale necesare pentru antrenarea răspunderii delictuale.

La caz, reținând vinovăția lui Dumitru Ghimp în comiterea contravenției prevăzute de normele citate, lezarea drepturilor personale ale lui Vitalie Baranov, ca efect al faptei ilicite comise de către Dumitru Ghimp, Colegiul conchide că sunt întrunite toate condiţiile necesare pentru antrenarea răspunderii delictuale în sarcina apelantului/pârât Dumitru Ghimp.

Prin urmare, instanța de fond în mod temeinic a stabilit că lui Vitalie Baranov i-a fost cauzat un prejudiciu printr-o acțiune interzisă de legea

contravențională, potrivit art. 45 alin. (1) din Codul contravențional și, în consecință acesta din urmă beneficiază de dreptul la repararea prejudiciului moral.

Instanţa de apel reține, în acord cu practica CtEDO, care a făcut o serie de aprecieri notabile în ceea ce priveşte proba prejudiciului moral, proba faptei ilicite este suficientă, urmînd ca instanţele să deducă producerea prejudiciului moral din existenţa faptei ilicite de natură să producă un asemenea prejudiciu, soluţia fiind determinată de caracterul subiectiv intern al prejudiciului moral.

În consecinţă, având în vedere că argumente sau dovezi noi, care au importanţă pentru soluţionarea cauzei, la declararea cererilor de apel nu au fost indicate şi nici prezentate, sub aspectul prevederilor legale sus menţionate, reieşind din specificul acţiunii, instanţa de apel constată că instanţa de fond corect a ajuns la concluzia de admitere parţială a acţiunii ca fiind întemeiată.

În consecinţă, având în vedere că argumente sau dovezi noi, care au importanţă pentru soluţionarea cauzei, la declararea cererilor de apel nu au fost indicate şi nici prezentate, sub aspectul prevederilor legale sus menţionate, reieşind din specificul acţiunii, instanţa de apel constată că instanţa de fond corect a ajuns la concluzia de admitere parţială a acţiunii ca fiind întemeiată.

Distinct de cele indicate, instanța de apel, prin prisma jurisprudenței CEDO și anume cauza Rebait și alții vs France nr. 26561/1995, unde Comisia a menționat că ”.. . art. 6 § 1 al Convenției, nu impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes...”, consideră necesar de a respinge argumentele invocate în apel, deoarece acestea nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Astfel, reieșind din considerentele expuse mai sus, ținând cont de faptul că hotărârea primei instanțe este întemeiată, Colegiul civil conchide asupra necesității respingerii cererilor de apel declarate și menținerii hotărârii Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 26 decembrie 2023.

În conformitate cu prevederile art.385 lit.a), 390 CPC, Colegiul Civil, comercial și de contencios administrativ

d e c i d e:

Se resping cererile de apel depuse de avocatul Bobeica Călin în interesele lui Baranov Vitalie și avocatul Corneliu Vlad în interesele lui Ghimp Dumitru.

Se menține hotărârea Judecătoriei Chişinău (sediul Centru) din 16 februarie 2023, emisă în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Baranov Vitalie împotriva lui Ghimp Dumitru cu privire la încasarea prejudiciului moral și

compensarea cheltuielilor de judecată.

Decizia este definitivă și executorie din momentul emiterii, însă poate fi atacată cu recurs la Curtea Supremă de Justiţie în termen de 2 luni de la comunicarea deciziei integrale, prin intermediul Curţii Supreme de Justiţie.

Președintele ședinței, judecătorul — Ruxanda Pulbere

Judecătorii — Roman Pascari

Ala Malîi